

VESSÜNK SZÁMOT!

Junius elsején kerek tizenöt ezer népszámlálási biztost zúdít a kanadai kormány a gyantalan lakossága fejére, 253 könyvet nem ismerő ellenőr felügyelete alatt. Ezt a csupa-kérdőjel hadsereget még egy garmada tisztviselő egészíti ki, akik — szám szerint közel nyolcszáz — Ottawában görnyednek a népszámlálási adatokat összegyűjtő, rendező és összegező gépek felett, amint azt lapunk más helyén részletesebben ismertetjük. Ezúttal csupán magával a népszámlálással szeretnénk érdemlegesen foglalkozni, hadd tudják meg olvasóink, hogy tulajdonképpen miért is alkalmatlankodnak a mai sok gond között még ezzel is a szegény embernek.

Négyezer hosszú esztendővel azt megelőzőleg, hogy Názáretből a betlehemi népszámlálásra igyekezett csak egy szegényesen, számárháton József és Mária, hogy megvallják adataikat az aikkori hatóságok előtt és megajándékozzák a világot a Gyermekek, akinek születésétől újrajták a kalendáriumokat... szóval ez előtt kerek 5,931 esztendővel már a nagy Babylonban is megszámlálták a népet. Utána, Krisztus születése előtt három ezer évvel a kínaiak követték a nemes példát, anélkül persze, hogy valaha is hallottak volna Babylonról. Krisztus születése előtt 1,500 esztendővel pedig Mózes, minden zsidók legnagyobb nemzeti hőse, megszámlalta Izrael fiait s erről meg is emlékeztek az ószövetségi Szentírás sárgult lapjain.

A népszámlálással való alkalmatlankodást tehát mégsem a kanadaiak találták ki... De mégis! Hiszen ha fellapozzuk a kanadai történelem hezagos, szinte drámai megzakításokkal lüktető főlánsait, nem is kell sokáig keresgelnünk, hogy ráakadjunk az első kanadai népszámlálásra, annó 1666. Pedig akkor hol maradtak meg az európai országok Kanada mögött! A vén Európában úgy látszik megelégedtek a sötét Középkor testvérharcai folyamán arról, hogy a babyloniak, copfos "csink"-ek, no meg Mózes gyermekei valamint a görögök és rómaiak jó példát is szolgáltatnak a sok rossz között.

Az ókori népszámlálások követő több évezredes tátongó úr után a véletlen úgy hozta magával, hogy a francia fennhatóság alatt álló Kanada honosította meg legelőször a modern népszámlálást, amikor az ugynevezett "Uj-francia kolónia" lakosságáról pontos adatokat készített ez előtt 265 esztendővel. Volt ugyan már előbb is népszámlálás, például a mai Montreal vidékén, Port Royalban, továbbá Quebec városában 1608-ban: a földkeresgő első rendszeres népszámlálását azonban 1666-ban "New France"-ban tartották. Hogy alapos munkát végeztek az akkori kanadai franciák, azt mi sem mutatja jobban, mint az a tény, hogy sikerült 3,215 lelket találniok, annak ellenére, hogy a közlekedési viszonyok akkortájt nem voltak valami modernnek mondhatók.

Mindaz azonban még mindig nem ad feleletet arra a kérdésre, hogy 1666 után 1871-ben, majd pedig azóta öt ízben, ez utal tehát miért szánták immár hetedszer keresztül az egész birodalmat a népszámlálási biztosok. A magyarázata mindeneképp nem más, mint hogy a népszámlálás ma már a tudományos kutatásoknak éppoly nélkülözhetetlen forrása, mint az állam politikai kormányzásának, valamint az egész ország közgazdasági és egészségügyi kialakulásának. Emellett ma már minden egyes művelt államban pontosan kell tudnia még a legegyszerűbb embernek is, hogy van-e joga választani, mennyi adót kell fizetnie stb. És vajon nem kell-e ugyanakkor tudnia a kormányknak is, hogy kiket kell jobban megadóztatnia másoknál, avagy hogy hol mennyi a munkanélküli és — ha erről egyáltalán lehet szó — hova irányítsák a legsürgősebben a segélyeket és utánpótlásokat.

Magyar szempontból azonban még a fentebbi okoknál is nyomósabbak követelik azt, hogy vessünk számot önnönma-

gunkkal a juniusi népszámlálások. Lapunk hasábjain már több alkalommal részletesen kifejtettük annak szükségességét, hogy végre-valahára a kanadai magyarság is méltóképen kerüljön be a hivatalos adatok számos lapjába és ne kelljen ezeket más nemzetiségek javára, azok neve alatt szegyen szemre meghuzódni. Most van arra a legjobb alkalom, hogy eldöntsük hány magyar van Kanadában. Itt nemcsak csakonmagyarországi honfitársainkról, hanem a megszállott területekről kíváncsiorolt véreinkről is van szó: legyen mindenki magyar a népszámlálások. És aki nem is volna szívmagyar származású, ne felejtse el lelkére kötni a népszámlálási biztosnak, hogy az a föld, amely életet, megélhetést adott — Nagymagyarország volt... Mert eljön az idő, amikor ismét az lesz!

A kanadai Bell és a magyar Puskás emlékére

MAGYAR EMBER SZEREZTE MEG A TELEFONSZABADALMAT EDISON SZÁMÁRA — ÖTVEN ESZTENDŐVEL EZELŐTT HANGZOTT EL AZ ELSŐ "HALLÓ" PESTEN

Mint már megírtuk, most megszerkeszteti azt az eszközt, amellyel kiküszöbölhetné volna a hibát. És itt kapcsolódik be a magyar Puskás Tivadar szerepe a távbeszélő fejlődésének történelmébe. A véletlen ugyanis Puskást összehozta a kanadai Graham Bell, akivel hazumosabb ideig kísérletezett, míg végül is az ezermester Bell Puskás elgondolása alapján megszerkesztette az első "mikrofon"-t. Mindenesetre jellemző Puskás egyenes jellemére, hogy megvásárolta a közös találmánynak Bellre eső felét és azt mesterének, Edisonnak rendelkezésére bocsátotta. Így alkototta meg Edison a Bell-Puskás mikrofon segítségével az első telefont s míg ugyanekkor Bell nevével hatalmas távbeszélő vállalatok hirdetik egész Kelet-kanadában s az Egyesültek egy részén — a magyar Puskás Tivadar szinte névtelenül nyugszik szülőházában, ahova halála előtt visszavándorolt...

Az 1897-ben elhunyt Puskás Tivadar közel sem tett oly hatalmas vagyont, mint a kár Edision, akár Bell. Ugyanakkor azonban jórészt neki köszönhető, hogy Edison sikert érhetett el találmányával. Puskás ugyanis párisi és antwerpeni kísérletezései után Amerikába jött arra a hírre, hogy Edision is ugyanazon a találmányon dolgozik, mint ő. Hónapokig együtt dolgozott már a világhírű amerikai feltalálóval és sikerült is annyira tökéletesíteni a telefont, hogy nagyobb távolságoknál is beszélgethettek egymással. A dróton közvetített hang azonban még nem volt elég erős, Edision viszont nem tudta

meg a kanadai Graham Belltől a telefont. Edision számára. Ezért a munkásságáért megkapta Edisiontól az európai telefonra a kizárólagos jogot. Az első európai telefonközpont Párisban nyílt meg. Két évvel később Puskás Tivadar, Budapestre küldte találmányával testvérét Puskás Ferencet, aki Budapesten és Újpesten telefonközpontokat létesített. Ötvennégy előfizetővel nyílt meg az első budapesti telefonközpont. Állami hivatalok, legelőször a honvédelmi minisztérium, a napilapok és egy-két nagyszerűkedő voltak az első előfizetők.

A közönség barátságatlanul fogadta a telefont, különösen sok baj volt a háziurakkal, akik nem engedték meg a vezeték felszerelését a falakra. Egy-egy tetőtartó elhelyezéséért gyakran 25-30 forint évi bért kellett felajánlani. Ahhoz pedig, hogy a szerelő munkás bármikor feljuthasson a tetőre, a mogyorva pesti ház mesterek jöjnének kellett öt-tíz forintnyi újévi ajándékkal kiérdemeln.

Az egykori hírlapok hűvösen emlékeznek a telefon üzembe helyezéséről. Nagyon sok ember nem tudott megbarkozni a készülékkel és a drótokat mindeféle szerencsétlenség például villámcsapás okozójának tartották.

A BEDRÓTOZOTT ANTWERPENTŐL A TELEFONKÖZPONTIG

Még él néhány ember Budapesten, akik közelebbi ismeretségben voltak a két Puskás-fival. Virág Béla, aki benső barátságban volt Puskás Tivaddal és vele együtt közreműködött a Telefonhírdőző megteremtésében, a következőket mondja:

— Valóságos Jókai-regényhős volt Puskás Tivadar. Gyönyörű szép szál ember. Rengeg találmánya kallódott el az idők folyamán. Antwerpenben bemutatott egyszer egy kormányozható léghajót, amelynek teljese nyoma veszett. Hires pár bajáról egész Magyarországon beszéltek annakidején. Még jóval a telefon feltalálása előtt Antwerpenben dolgozott, ahol

Már 1881-ben Pápa és Szombathely között sikerült telefonbeszélgetést folytatni, majd 1897-ben az állam megváltotta a távbeszélőt a magántársaságtól. Jelenleg 47,032 előfizető van a budapesti telefonhálóra. A posta mindent megtesz, hogy a telefont a közönség számára minél olcsóbbá és minél tökéletesebbé tegye. Az automatizálási munkálatok rövidesen befejeződnek és az új központ 65,000 előfizető befogadására alkalmas. Egyúttal nyitják meg a közvetlen külföldi kábelket. A telefon jövője ma már egészen bizonyos, a rövidhullámú rádió.

KÉTSZAZ ÉVE, HOGY MEGHALT

"ROBINSON" SZERZŐJE

Kétszáz éve, hogy meghalt Defoe Daniel, az angol nemzet egyik regényírója, a halhatatlan Robinson Crusoe szerzője. Defoe a világtörténelem egyik legmozgalmasabb szakaszában élt mikor Anglia véres belső harcai ellenére tümeményesen gazdaggá vált és megalapította mai világhatalmát. Defoe részt vett kora valamennyi nagy mozgalomban; halálra ítélték mint protestáns és családok volt barátai, mikor azok ismét uralomra kerültek.

Ujságról lett, egyike az elsőnek, akik ezt a hálátlan mesterséget gyakorolták és Defoe alapította meg a modern folyóirat maig érvényben lévő típusát. Sok regényt írt, többnyire az akkor divatos kalandos műfajban, de ezeket Anglián kívül már nem igen olvassák. Robinson a tizennyolcadik század elején írta, mikor az utazási vágy a nagy felfedező utak és a hirtelen fellendült gyarmatosítás következtében addig soha nem álmított méreteket öltött.

A régi lovagregények kalandjai helyett, melyek alomból országokban játszódtak le, az emberiség az immár gömbölyű föld ismeretlen régióiban képzelte el az álmokat. A nagy utazások kora volt ez, mikor az utazók sok ígaz történetben és még több hazugságban számoltak be élményeikről. Különös, hogy a

MENNYI OROSZ ARUT

VÁSÁROL KANADA?

A legutóbbi hivatalos kimutatások szerint a múlt év folyamán mintegy kétfélmillió dollár, pontosan \$1,964,059 értékű orosz arut hoztak be Kanadába. Ennek legnagyobb része azén, \$1,901,975 értékben. Emellett 29 ezer dollár ára ércet, 26 ezer dollár ára nyers és kikészített szőrmét, egyezer dollár ára hal-konzervet, \$394 ára dohányt és alig 10 dollár ára vasárucikket hoztak be, nem számítva a kisebb tételeket.

LEHET VÁLAKI CSEHSZLOVÁK, JUGOSZLAV AVAGY RUMAN ALLAPOLGAR — A FŐ HOGY ÉRZÉSBEN MACYAR LEGYEN S EZT ADJA TUDTUL A NÉPSZÁMLÁLÁSI BIZTOSNAK

A BÁBU

IRTA: ILLY JÁNOS

A nehéz napi munka végeztével, amikor otthagya az épülő új ház malterzsuga életét, szalonnát vett egy kis hentesboltban, hozzá jókora darab fehér kenyert és beült a megszokott kis korcsmába, egy pohár mellett vacsorázni, elbámészkodni a körülötte zsvajgó, furcsa beszédű embereknek.

Gernye András csöndes, jóindulatú ember volt. Olyanfajta, akiről azt szokták mondani, hogy még a légynek se vét. Hatalmas bicskája, amit még otthon vett a tabi vásáron, halk nyisszánással merült bele a szalonna husos fehér testébe. Az embert évtágy fogta el, ha Gernye Andrást enni látta.

Egy este törékeny, gyöngye kis asszonyka telepedett az asztalához. Mellette kis szőrszék lánya. A pincér pohár sört tett eléjük. Nyár volt. A korcsma ajtaja nyitva.

Gernye András tempósan, lassan etté a szalonnáját. Hozzá gyöngye zöhdhagymát.

A kis lány odabújt az anyjához és valamit sugott a fülébe, miattal csillogó tekintetével kísérté a Gernye András szájára felvonuló izet, fehér szalonnafalatozat.

Nyughass már — szólt rá a törékeny asszonyka a kis lányra. — Olyan kíváncsi vagy, hogy az rettenetes!

Gernye András meghallotta a szót. A pillantása simogató jó sággal ömlött el gyerek arcán. Levágott egy jókora falatot a friss szalonnából és szótlanul,

mosolygón nyújtotta oda a kis lányknak. Utána azonnám lenyisszantott egy a falatot a bar na kenyérből, azt is belenyomta a gyerek remegő kis kezébe.

— Hogy kell mondani — rivalt rá az anya inkább szelid gyöngédséggel, mint szigorral a gyereke.

A kis szájacskó, amely mögött mohón tünt el a szalonna, köszönömöt mormolt és hálás pislogással nézte az embert.

— Olyan ez a gyerek, hogy az borzasztó. Szégyellem magam miatta — pirult el az asszony. — Pedig odabaza van vacsoránk, elkívánja a másét...

Gernye András megtörülte a kendője szélével a nagy bicskját, becsentette és eldugta a lajhija zsebébe. Aztán húzott egyet a borából, mindennek tempós, lassu végeztével szólalt meg.

— Ilyen a gyerek... Mindig az a jó, amit más ad. En se vótam külön.

Most, hogy jól lakott és a boroska is tüszelt, végigsimult a tekintetével az asszonyon. De csak úgy csöndesen, szeliden, hogy a nő észre ne vegye. He-lyes teremtésnek látszik... A gyerekek is helyre kis bogár...

Gernye Andrásnak édes melegség futott a szívére, ahogy elnézte őket. Az asszony kiitta a sörét, aztán a pincért hívta, fizetni akart.

Az ember a pohara után nyúlt — Igyék még egyet, ráérnek... ezt majd én fizetem.

Az asszony egy darabig szabdokozott, majd nagy pirulva beleegyezett a második pohár sörbe.

— Becsipek... oszt hogy megyek haza... — kacagott vidáman, mintha valami csengetyűt ráznának pajkos gyerek kezek. Pirosra hasadt vékonyka szájkapuján kicsillantak épp fehér fogai. A szemében nevető tűz égett.

Gernye Andrásnak mindez nagyon tetszett. A halántékán forrón lüktettek az erek. Egyszerre észbe jutott nagy árvasága, asszonynekkültsége. Nem is volna rossz feleségnek egy ilyen asszonyka. Helyre teremtés, a gyereket is szereti... De hátha ura van.

Darabig csöndült el a közűjük Gernye András törött szivart huzott ki a kabátja zsebéből. Csöndes pöfékelése mögül egyszerre csak megszólalt.

— Hát az ura?

Az asszony ráemelte szelid tüzben villogó szemét az emberre.

— Nekem nincs uram... Volt, de már nincs...

A tekintete könnybe nedvesedett. A gyerek felé fordult, hogy a férfi ne lássa a könnyeit Simogatta, dédelgette a mellére húzódkó kis szőcske lányt. Aztán megtörülte nedves szemét és újra az emberre nézett. Annak hatalmas nagy ökle az asztalon pihent, mint egy súlyos nagy fadarab. Ilyen volt az a másik öklök is, szakasztott ilyen nagy és eres, amelyek olyan sokszor lesújtott rá górombán, durván, úgy hogy összeroskadt az ütések alatt...

Hátha ez az öklök is olyan, ez is megmozdulna egyszer egy ütésre, egy hatalmas, görömba ütésre... Nem, nem bírna több verést... Elég volt egyszer be-

lőle... Inkább soha se megy férjhez...

— Hát magának nincs asszonya, hogy itt vacsorázik a korcsmába?

Gernye András tekintete melegen simogatta az asszony arcát.

— Nincs... Nem is vót... De még lehet...

A szivar nem akart szelelni. A törött résznél meglazult a cigarettapapír, amivel megragazott. Jól esett elbábrálni most a szivarral, legalább nem kellett az asszonyra nézni az utolsó mondat után. Mikor nagy sokára felpillantott a makrancoskodó szivarról, az asszony még akkor is elpirultan csücskelt a fejét a piros abrosz fölé és egy kiszaladt szállal játszadozott, amelyik csöndakasztónak kínálkozott az asztalra.

Egyszerre ijedten kapta rá a tekintetét az órára.

— Ejnye... jól elmaradtunk. Gyerünk kis lányom. Ké söre jár már.

Odakünn a juniusi este ledobta szelid aranyköpenyét magáról. Gernye András parolára nyújtotta hatalmas kezét. Az asszony fehér ujjal megremegett a forró, munkától érdes férfikézben. A gyereket még meg is csökölte az ember, jobbról is, balról is.

— Hát gyűjjenek el máskor is.

— Majd meglátjuk... nem szoktam én korcsmába járni. Most is csak a forróság hajtott be egy pohár sörre.

Azzal eltűnt az asszony, puhan, nesztelenül, ahogy jött,

mint egy kedves, simogató, jó álom.

Másnap szombat volt. Gernye András megkapta a heti bérét. A legelső játéküzletbe befordult és vett a kis lányknak egy babát. Törékeny, finom kis porcellánbabát. Egész biztosra vette, hogy ma is eljönnek. Otthon ledobta magáról a munkagunyját, az ünnepi vetete fel. A fekete ünneplőt, amit csak vasárnap szokott hordani. Az ujjára huzta vastag gyűrűjét, amellyel szintén csak vasárnap tisztelt meg a kezét. Szívtartott a boltban. Világosat, épet választott ki. Azután elindult a kis korcsma felé. Ma nem vett szalonnát, majd megélt egy kisporékot, aztán hál és egy kiszaladt szállal játszadozott, amelyik csöndakasztónak kínálkozott az asztalra.

— Hát gyűjjenek el máskor is.

A NÉPSZÁMLALÁS GÉPEI

A "Budapesti Hírlap" egyik legutóbbi számában az alábbi érdekes cikk jelent meg Mozolowsky Sándor, az óhazai népszámlálás vezetőjének tollából, melyet a közeledő kanadai népszámlálásra való tekintettel szemelvényesen közlünk.

Régebben sok kifogást emeltek az ellen, hogy különösen a nagyobb, az egyes államok egész területére, népességük összvetésére vonatkozó időszaki statisztikai felvételek eredményei — a hosszúra nyúló kézi feldolgozási módszer folytán — nagyrészt csak akkor váltak már ismertekké, amikor kormányzati, gyakorlati célokra a felvétel és az eredmények közlése közt eltelt időben beállott változások következtében már teljességükben nem voltak felhasználhatók, inkább csak történeti, tudományos értékek lehettek.

Valamelyes megoldásnak legégetőbb szüksége a rohamos nép növekedésű Egyesült Államokban jelentkezett legelőbb. A washingtoni kormány 1890-ben bizottságot küldött ki a kérdés megoldására. Ez a bizottság Hollerith német származású amerikai állampolgárnak abban az időben ismeretessé vált találmányát, adatoknak különleges kártyákra lyukasztás által való átvitelét és ezekkel a lyukasztott kártyákkal való további feldolgozást rendszeresítette. Ez alkalmasnak, gyorsnak és megbízhatónak minősítette. Ez

a rendszer rohamosan tért hódított a kulturálmokban.

Általában véve a statisztikai munkálatoknál használatos gép berendezések között két főtypust kell megkülönböztetnünk a tisztán elektromos kapcsoláson alapuló eredeti Hollerith-rendszert és a bár villamos hatásra berendezett, de mechanikai működésen alapuló Powers rendszert. Mindkét rendszerét alapul az egyéni adatoknak az egyéni számlálólapokról vagy népszámlálási lajtromokról különlegesen preparált anyagból készült hajszálpontosan egyforma vastagságú, szélességű és magasságú papírlapokra (kártyákra) lyukasztás útján előre megállapított beosztás szerint való átvitele. A kártyák rendszerint 45, de újabb 60 söt 80 függőleges oszlopa van a minden függőleges oszlop 12 helyen lyukasztható az áttenni kívánt adatoknak megfelelően a függőleges oszlopok egyike vagy egymásutánja, vagy csak egy része előzetesen megállapított terv szerint az egyes fogalmak megjelölésére foglalódik le aszerint, hogy hányféle megkülönböztetés teendő az egyes fogalmakon belül.

A lyukasztás, azaz az egyéni lapok, vagy lajtromok adatainak a kártyára való átvitele a lyukasztógépek által történik. Az óránkénti teljesítmény a fogalmak és adatok sűrűségétől függően 80—100 kártya között változik. Átlagosan csak 100

kártya lyukasztását számítva óránkint, 24 lyukasztógép napi tízórás használata mellett tehát 9.000.000 kártyának vagyis erősen kikerekítve, az 1931. évi lélekszám várható mennyiségének feldolgozására 375 munkanap, illetve egy év és három hó szükséges. Már a munkálatok megkezdésének második hetében, hozzá lehet kezdeni a perforáláson átment anyag rendezéséhez, további feldolgozásához.

Ez a további feldolgozás a szortírozó-, rendezőgépek segítségével igen gyors tempóban történik. Mielőtt az anyag a rendezőgépekhez átvitlenék, segédgépek, illetve berendezések segítségével megvizsgálják, vajon a lyukasztás folyamán nem esztek-e hibák bele és ezek a hibák más segédgépek általunk készített lyukasztógépek útján kijavítatnak, illetve a hibásan lyukasztott kártyák helyesen perforált kártyákkal helyettesítetnek.

A perforált kártyák a rendezőgépekbe kerülnek. Mint-hogy a gépek mindegyike óránként kerekén 24.000 kártyát képes szétvetni, tehát egy 50.000 lakosú város anyagát nem egész két óra alatt rendezi, illetve szétveti a gép pl. családi állapot szerint. A négy számláló szerkezettel ellátott Powers-rendezőkép ezenfelül egyidejűleg még háromféle fogalom szerint meg is számlálják az anyagot, vagyis ezen a módon egyidejűleg megállapíthatjuk a családi állapot szerint való szétvetéssel, pl. hogy mennyi a magyar, német anyanyelvű, mennyi a férfiak és nők száma stb.

A rendezőgépre ugynevezett kikereső készülék is felszerelhető, amelynek előnye akkor mutatkozik, ha nagytömegű, különböző adatokat tartalmazó kártyák közül bizonyos meghatározott adatsortot ki akarunk emelni. Pl. ha a kanadai összes 9.000.000 lapból a magyar állampolgárokat és közülük a házasságukat akarjuk kikeresni, akkor a készülék nélkül ötször kellene a 9.000.000 kártyát a gépen keresztül futtatni, ami, egy rendezőgépre számítva, 2000 munkórát jelentene. A kikereső készülék használatával ezt a műveletet 400 munkóra alatt végzik el.

Teljes katonai pompával temették el Tucker winniepei bankigazgatót, akit háborzongató hiedelgyével löttek agyon a banditák, amikor a veszélyeztetett hátezer dollár után kapott. A háború poklából sérülés nélkül kikerült bankigazgató volt ezredtszára, a winniepei gránátosok kísérték a temetőbe utolsó útján. Az óriási felkészüléssel folytatott nyomozás ellenére lapzártáig nem sikerült a három merénylőt kézrekeríteni, bár azt hiszik, hogy a rendőrségnek sikerült nyomra bukkannia. A Winnipeg Tribune szívességéből.

GRATULÁCIÓ — HÁTEZER HALÁLOS ÍTÉLETÉRT

Abból az alkalomból hogy tíz éves véres fennállásának jubileumát ünnepli a kaukázusi GPU, az országos főnöke, Mensinszky üdvözlő táviratot intézett Moszkvából a kaukázusi alosztályhoz, amelynek gratulál az ellenforradalom ellen vitt eredményes küzdelméhez. Megbízható közlések szerint a kaukázusi GPU tíz év alatt nem kevesebb, mint hátezer halálos ítéletet hajtott végre, tehát — megérdemelte a gratulálást.

HÁNY ÉVES A FÖLD?

Holmes amerikai tudós szerint a Föld pontosan 1852 millió éves. A professzor a sziklák rádióaktív elemek fokozatos csökkenéséből számította ezt ki. Kivülre még öt amerikai tudós kutatja a Föld korát. Vélemények eltérnek. Vannak olyanok, akik szerint a Föld még na gyon fiatal: 1460 millió éves, mások szerint pedig már jó öreg: 2000 millió éves.

KIÁSTAK A VILÁG LECNAGYOB KOPORSÓJÁT

Az amerikai pennsylvaniai egyetem expedíciója Kairótól nem messze, a középső egyiptomi gúla közelében kiást a világ legnagyobb szarkofágját, amely teljesen vörös gránitból készült és a Krisztus előtti 2500 év körül, a negyedik dinasztia korából származik. A hatalmas kőkoporsó súlya 1118 tonna és egy óriási sírkamrában állt.

TORONTO — EGY MAGYAR MŰVÉSZ SZEMÉVEGÉN

HORNYSKY MIKLÓS REN JETEG DIJNYERTES KÉPPEL SZEREPÉLT A "GRAPIC ART" KIÁLLÍTÁSON — MONTREAL ÉS OTTAWA UTÁN TORONTO HAJOLT MEG EGY MAGYAR FESTŐ VASZNAI ELŐTT

A torontói Grange Parkban épült ugynevezett "Art Gallery"-ben heteken keresztül látogatók kiállítását rendezett a "Canadian Society of Graphic Art". Nemcsak Kanadából, hanem az Egyesült Államokból is kikerének 134 művész szerepel, összesen 473 festménnyel, rajzzal, rézmetszettel és az ábrázoló művészetnek még ki tudja hány fajtájával. Éppen ezért kell büszkének lennünk arra, hogy a bíráló bizottság egyhangú véleménye alapján magyar ember, a lapunk olvasói előtt már ismert Hornysky Miklós képei kerültek a nagy kiállítás terem közepére, egyenesen szemben a bejáratnál.

A rajzok csoportjában Hornyskynek különösen két brüsszeli látkepe vonta magára az érdeklődést, annál is inkább, mert hiszen a nagy műgonddal készült utmutató 16-ik oldalán képmű is bemutatva ezt a színdarabot, mozgó alkotást. Ugyan-akkor a közönség volt a metszetek csoportjában Hornysky öt hatalmas színes rézkarcának, melyek holland, belga és francia tájakat ábrázoltak a Canadian National Exhibition keretében bemutatott "Lumber people" azaz magyar favágók című szenzációs vásznával meg kezdett idei szereplését tehát ismét egy magyar diadalra zárta le az idején végén és a magyar művész, akinek máris megvan a helye Kanada legjobb festői között.

Bizonyára érdekelni fogja olvasóinkat, hogy mint a múlt ősszel az ottawai kiállításra, úgy márciusban a montreali kiállításra is meghívták Hornyskyt. Ez utóbbi esetben mint az egyetlen meghívott torontói művész külön ünneplésben is részesítették. Azóta sem pihent azonban "Nicholaus Hornysky" — ahogy angol körökben ismerik és a kiállítások katalógusai is feltüntetik nevét. Most fejezte be ugyanis ezredik réznyomatát néhány kizárólagos joggal eladott rézlemeznek. Ezek között számtalan olyan kanadai vonatkozású kép van, melyet hamarosan látni fogunk a nagy angolnyelvű folyóiratokban is. Az egyik — talán a leg-szebb — torontói látkepet nyújtja: egy tehetséges magyar művész szemévegén keresztül.

Napról-napra fejlődik Csehszlovákia hadiipara

A német külügyminisztérium feltétlenül megbízhatónak jelzett információk alapján a napokban ismertté váltak között Csehszlovákiának a világ minden részébe irányuló hadiszerszállításáról. A különböző közlések aláhúzottan hangsúlyozták Benes kétszínű szerepét a lefegyverzés körül.

Csehszlovákia állandó hadserege 165.000 főből áll; a katonai kiadások évente a költségvetés 25 százalékára, körülbelül 460 millió pengőre rúgnak. De ezenkívül külön alap áll rendelkezésre a légi haderő fejlesztésére. A cseh hadsereg felszerelése kitűnő. A legmodernebb eszközökből áll, amelyeket az ország maga képes előállítani.

A hadianyaggyártó üzemek között a vezető szerep a Skoda Műveké, ahol a francia Schneider-Creuzot Művek jelentékeny tőkeérdekeltséget vállaltak.

A világháborúban a gár munkásainak száma 30.000 volt, ma az alkalmazottak létszáma meghaladja a 40.000-t. A Skoda Művek külföldön több fiókvállalattal állítottak fel, így Varsóban repülőgépmotor-, az elszakított felügyelőségnek, amelyben bejelentik, hogy miután illetményeket már három hónap óta nem kaptak meg, hitelük pedig már egyáltalában nincs, beszűntették a tanítást, a gyerekeket hazaküldték az iskolából, az iskolát pedig bezárták. Az aradmegyei tanítósztrák egész Rumániában nagy feltűnést kellett.

MAGYAR BOR PÁRISBAN

Néhány hét óta a párisi borkereskedőknél magyar bor is kapható, még hozzá olyan olcsó áron, amely felveheti a versenyt a könnyű francia asztali borkokkal. "Riesling Hongrois" néven kapható a könnyű magyar asztali bor.

A Párisban forgalomba hozott magyar rizling igen kellemes ízű, savanykás fehér bor és a borkereskedők szerint a magyar borkereskedelem számíthat arra, hogy ezt állandóan elhelyezheti a francia piacon.

SZTRAJKBA LÉPTEK EGY ARADMEGYEI KÖZSÉG TANÍTÓI

Arad megyében a tanárok és tanítók három hónap óta nem kaphják meg havi illetményüket. Az aradmegyei tanítók körében óriási az elkeseredés. A világosi állami iskola tanítóit táviratban küldték az aradi tan-

Kanadai vadász-zsákmányok — odahaza

Mult ősszel részletesen megemlékeztünk Dóry Hugó, Gyöngyöshalászi Takách Gyula, Nádasy Ferenc és Somssich Gyula vadászexpedíciójáról. A vállalkozó szellemű társaság Alberta tartomány Edmonton városába és a Rocky Mountains között elterülő vidéken járt Anderson vezető utmutatásai mellett. Mindegyik vadász álma a "jávorlapátos" azaz a moose nevé rúnyszerűs volt, ez az impozáns megjelenésű, méltóságeltjes agancsár. Gyöngyöshalászi Takách kettőt ejtett el, ugyancsak két példány jávorszarvast Somssich Gyula.

Amint értesülünk más magyar vadászok indiai és afrikai gyűteményeivel a kanadai vadászok zsákmányait is bemutatják a budapesti Városliget Szentenyi szigetén épült Mezőgazdasági Múzeumban május elején megnyitott vadászkiállításon.

MEGOLDOTTAK AZ ÖRKOMOGGÁS PROBLÉMÁJÁT?

Allan és Wilhelm tókói egyetemi tanárok nyilvánosan bemutatnak egy készüléket, amely megközelíti az örökmozgás problémájának megoldását. Ez a készülék folyékony héliumgázban felüggesszített ólomgyűrűből áll, amely kétszáz amperes villanyáramot fejleszt szakadatlanul, majd minden energiafogyasztás nélkül.

GRAMOFONOK, HANGSZEREK, ORÁK, ÉKSZEREK, SZOLINGENI BOROTVÁK
KERJEN NAGY ARJEGYZÉKET
OLD COUNTRY
„DIANA” Sósbornesz és óhazai „Róza” Paprika
MAGYAR COLUMBIA LEMEZEK
VEZÉRKÉPVISELETE
LEMEZEK DARABJA 60 cent. KERJEN ARJEGYZÉKET.
PÉNZKÜLDÉS! Távirati díj csak 50c.
Hajójegyeket részletfizetésre adunk!
Telepítés, Föld Eladás!
“ADRIA”
KERESKEDelmi, UTAZÁSI ÉS TELEPÍTÉSI TÁRSASÁG
645 Main Street 1. emelet. WINNIPEG, Man.

MIÉRT SZENVED??
Amikor természetes uton könnyen gyógykezelhető baját a legjobb gyógynövények használata által. — Gyomor, sziv, tüdő, vese, hólyag, ideg, rheuma, gyengeség női betegségek férfi bajok vagy bármilyen betegségben szenved, írjon azonnal ingyenes felvilágosítási könyvért.
HERBARIA TEA
645 Main Street. Room 106. WINNIPEG, Man.

Keletkanadában a legjobb, legbiztosabb és leggyorsabb pénzügyi felvilágosítást vállalok.
Pénzügyi felvilágosítást teljes felelősséggel vállalok.
HAZAK, FARMOK STB., ADÁS-VÉTELÉNT INTÉZKESSE VELEM
Bármilyen ügye-bajja dolgaiban forduljon hozzám:
LOUIS SZABO
BOX 244 14 Crowland Str. Welland, Ont.
A „CANADIAN NATIONAL RAILWAY EXPRESS” magyar megbeszélője.

PÉNZ
KÜLDÉS A VILÁG BARMELY RÉSZÉRE POSTAN VAGY BORDONYVILEG — HAJÓJEGYEK ELADÁSA AZ ÖSSZES VONALAKRA EREDETI ÁRAKON
4% KAMATOT FIZETUNK MEGTÉTEKRE NEGYEDÉVI EL SZÁMOLÁSSAL
THE HARBOR STATE BANK
Alapította: EMIL KISS,
4th Ave. 9th St., NEWYORK

"Anyák napja" a winniepei Nőszövetségben

Szombaton múlt egy hete, hogy a winniepei Magyar Nőszövetség közvetlen ünnepséggel adózott az anyák emlékének a Magyar Ház nagytermében. N. Istvánffy Zoltánné elnöknő bevezető szavai után, a gondosan összeválogatott műsor első számaként Ofellner Mancsi mondta el Móra "Édes anyák" című versét, majd a kis Hans Janika szavalta el a "Ferkó"-t, Molnár Gyuszi Lampérth "Ószi estén" című költeményét, Ofellner Manca pedig a "Koldus"-t.

As est legmeghalóbb száma következett ezután, amidőn Sugár Béla "Mindnyájunk édesanyja" című jelenetét mutatták be Gyulay Istvánné elnöke vezetés közreműködésével Karhusz Annus és Honka, Mayer Annus, Gyulay Pista, Kovács Misi, Molnár Gyuszi, Molnár István, Molnár Péter, kik mindannyian kiválóan alakították szerepeiket, Varga Karcai azonban már valódi és felelős szerepként csillogtatta tehetségét. A kis Gyulay Márta szavalta el ezután Pósné "Juliuska levele" költeményét, majd Gyulay Laci az "Öreg flu nővér"-t, szintén kiérdemelte hatással. Varga Karcai szavalata után Kovács Misi remekelt az "Egy arc" nevű versike elmondásával.

ka levele" költeményét, majd Gyulay Laci az "Öreg flu nővér"-t, szintén kiérdemelte hatással. Varga Karcai szavalata után Kovács Misi remekelt az "Egy arc" nevű versike elmondásával.

Az ünnepség utolsó és himnuszok számaként Schebeck J. Istvánné, a Nőszövetség díszelnökjének jelentette be N. Istvánffy Zoltánné, Schebeckné díszelnököt — akinek mély gondolatoktól csillag, lélekkel jövő beszéde vezető helyre hozhatta a Kanadai Magyar Ujság múlt heti számának szívesközlő előadásában festette meg a szépséges nőszövetség elbűvölő szavát. A kis Gyulay Márta szavalta el ezután Pósné "Juliuska levele" költeményét, majd Gyulay Laci az "Öreg flu nővér"-t, szintén kiérdemelte hatással. Varga Karcai szavalata után Kovács Misi remekelt az "Egy arc" nevű versike elmondásával.

tos eseményben hallgatta végig a zeneszerző magyar nyelven előadott, magas színvonalú szimfóniát, mely után percekig zúgott a taps a Magyar Ház nagytermében.

Végül is N. Istvánffy Zoltánné köszönte meg az ünnepi szöveget és a szereplők közreműködését, egyúttal valódi hazai fiúknak hívta meg a hallgatóságát. A lelkes rendezőség nem fogott ki a kínálóból, minnek következtében még órákig együtt maradt a közönség. A rendezőség, ezután is köszönetet mond a ref. egyházközségnek a díszlet használatáért, a hathatóságáért pedig a színdarabban szereplő levele-sapka-közönségét.

HAMILTON, Ont.

Keresztelés. Május 11-én este kelesztette Kovács Ferenc lelkes To-kos Zsigmond és neje gyermekét, ki a keresztelésben a Gisella nevet nyerte. Keresztanyók Orosz Sándor és neje, valamint Dakos Ferenc és neje, István és neje voltak.

Családi gyász. Kurpé Gábor és neje két éves fiacskája, Pista május 12-án reggel tüdőgyulladásban meghalt. 15-én délután lefolyt temetése a kiterjedt rokonság s a hamiltoni magyarság nagy számmal gyűlt egybe. A szertartást tiszt. Kovács Ferenc végezte.

London és az "idegenek"

Május 9-én első oldalon, fekete-betűs címmel a fekete tartalmú cikket közzétette a torontói "Globe". London, Ontarióban a bennszülött munkanélküliek a fentemlítt cikk megjelenésének napjára tüntetést terveznek. A jól megfizetett agitátorok által rendezett eddigi tüntetésektől eltérően az egyszer a bennszülött munkanélküliek a bevándorított munkanélküliek ellen fognak tüntetni, követelvéni, hogy a városi munkákról zavarják el a jelenleg alkalmazott "idegeneket", értvén európaiakat. Tudván, hogy a ilyen hírek az egész országban sziszter honfitársaimban felháborodást, sőt aggodalmat is okoznak, ehatároztam hogy személyesen győződjöm meg a hír, vagy híresztelés igazságáról, hogy ha lehet a "Figyelő" és a "Kanadai Magyar Ujság" olvasóit megnyugtathassam. Személyesen mentem le hát Londonba s mivel a zavarás szponzora az állami elhelyezési iroda volt, annak vezetőjéhez fordultam egyenesen. Wray kapitány, az iroda vezetője, mielőtt alkalmam lett volna kérdéseket intézni hozzá, előrebocsátta, hogy az egész eset egynehány ember handaundája, melyet feljutak a lapok.

csak a szüntelen munkára. S ezért megköszönve Capt. Wray rokonszemes nyilatkozatait, távoztam és pedig azzal az érzéssel, hogy ez az úgynevezett "idegenügyi kirobbanás" sem egyéb, mint kínai papírkánpapír.

Az iroda vártermében szimpatikus pillantást vetett felém néhány kanadai munkanélküli. Lehet, hogy ők is parádézak múlt szombaton. Az egyik odaszógt azomszédjához, hogy úgy látják, ez a látogató "job"-okat hozott. S udvariassan nyitottak utam nekem, ahogy kisaitem. ... Pedig ha tudták volna, hogy az idegenek érdekében jártam Londonban, bizonyára leütötték volna a derekamat.

Rev. Kovács Ferenc.

BEKEVÁR, Sask.

A telep társadalom erkölcsi élete ismét egy nappal (május 10) gazdagabb lett t. i. az anyák napjával, melyet most első ízben Tóth Istvánné rendezésében megünnepelt az ifjuság hallban. A szereplők régi, kipróbált talentumok, de egyszersmind olyanok is voltak, kik most voltak először nyilvánosság előtt gazdag és változatos műsorban gyönyörködötték a szép számmal egybegyűlt közönséget. Legkiemelkedőbbek a 20-30 évesből Mrs. Rev. Kovács s Isák Gyula szívekre ható beszéde, Főnagyné Uj szoltár szavai, melynek végzetével mindenki énekelte a "Szűk köldökűnk nagy mértékben" kezdetű éneket, ami a vers refrainje s több más jól sikerült szavalt.

Konfirmáció. A bekevári ev. ref. egyházban május 14-én Aldosó esküdtörökön volt a konfirmáció, amikor is 16 leány és 7 fiú vétezt fel a felöltött egyháztagok sorába, akik a közeledő Pünkösd alkalmával vesznek először Urvacserét.

WINNIPEG, Man.

Kubik István honfitársunkat ne le a mult hétón egy egészséges gyermekkel ajándékozta meg a Grace kórházban. Ugy az anyja, mint az újszülött jól érzi magukat. Minden jót kívánunk!

ANGOLUL BESZÉLNI IRNI ÉS OLVASNI

Könnyen megtanulhat minden magyar a híres két dolláros "Angol-Magyar Tanító" 50 leckéjéből. Az ára most csak egy dollár, melyet a megrendeléssel együtt kell beküldeni.

IZIDOR BRAUN okl. tanító és ny. jegyző 10210 Adams Ave. Cleveland, O. U. S. A.

Ha családját óhajtja kihatni, már most kell folyamodnia az engedélyért, hogy a tavasszal indulhassanak.

Miért nem ír, vagy keresel fel irodánkat, ahol kérvényét elkészítjük s az engedélyt Ottawából leggyorsabban beszeresszük, bárhol lakik is Ön.

Pénzküldésünk pontos és megbízható. Miért nem tesz próbát nálunk? Farmok eladása. — To roatban háshelyek és házak eladása. Közjegyzői és jogi ügyek olcsó és szakaszeri elkészítése.

A kapitány ezután részletesen ismertette életének érdekesebb epizódjait, amelyek igazolják, hogy őneki is — amár a brit szigetekről jött ide, ugyanazon a "malmon" kellett keresztüldülnie, mint amelyeken az európai bevándorló átmegy. Hangsúlyozta, hogy ugyanazon szívélyességgel fogadják irodájukban a brit vagy az európai bevándorlót, mint a kanadai bennszülöttet.

Még sokáig beszélgettünk volna időzaki munkanélküliségről, bevándorlásról, Kanada jövőjéről, de láttam hogy tele az iroda ... Sajnos, az új világ nem alkalmas az elmélyülésre.

Dr. JÁNOSSY & COMPANY
543 Queen St. West
TORONTO, ONT.

KEDVEZŐ ALKALOM HOGY A KÖZEL JÖVŐBEN ESEDÉKES KANADAI ÁLLAMI KÖTVÉNYEK TULAJDONOSAI KITERJESZTHESSÉK KANADA LEGELSŐB-RENDŰ ÉRTÉKPAPIRJAIBAN LEVŐ BEFEKTETÉSÜK TARTAMÁT.

KANADA KORMÁNYÁNAK 1931.-IK ÉVI KONVERTÁLÁSI KÖLCSÖNE

Kanada pénzügyminisztere az alább felsorolt államkötvények tulajdonosainak felajánlja azt a jogot, hogy kötvényeiket hosszabb lejáratú kibocsátásokra kicserélhesék, a következő szabályok és feltételek mellett:

Ezen ajánlat a kicserélésre feljogosult kötvények tulajdonosainak ugyanazon kamat élvezetét és adómentességi jogokat biztosít a kötvények élettartamára mint amilyet a jelenlegi kötvények tulajdonosai élveznek és alkalmat ad arra hogy a befektetés időtartamát meghosszabbíthassák évi 4½%-os kamatozás mellett.

5½%-os Hadikölcsön Kötvények, amelyek 1931. Október 1-én esedékesek. Ezen kötvények tulajdonosainak joga van hogy befektetésüket átcserélhessék 1956. November 1-én esedékes kötvényekre, mely kötvények 1931. Április 1-től kezdve fognak kamatozni. Az első szelvény hat hónapos adómentes kamatról szól, évi 5%-os alapon, mely 1931 Október 1-én fizetődik; a második szelvény hét hónap kamatja lesz évi 4½%-os alapon, mely 1932 Május 1-én fizetendő, ezután az esedékes kamatok félevenként fizetődnek évi 4½%-os alapon.

5½%-os Győzelmi Kötvények amelyek 1933. November 1-én esedékesek. Ezen kötvények tulajdonosainak joga van befektetéseiket kicserélni 1958. November 1-én esedékes kötvényekre évi 4½%-os kamatozás mellett, mely kamat félevenként fizetődik 1931. Május 1-től kezdve. Az első öt kamat-szelvény, vagyis azok amelyek 1933. November 1-éig bezárólag szólnak, adómentesek lesznek. Ezen felül ezen kötvényekhez még csatolva lesz öt adómentes kiegészítő szelvény amelyekre 1931. November 1-én, 1932 és 1933. Május és November 1-én jár további kamat évi 1%-os alapon.

5½%-os konvertált Kölcsön Kötvények, amelyek 1932. November 1-én esedékesek. Ezen kötvények tulajdonosainak joga van kicserélni befektetéseiket 1957. November 1-én esedékes kötvényekre, amelyek 4½% kamatot hoznak, mely kamat félevenként fizetődik, 1931. Május 1-től kezdve. Azonkívül ezen kötvényekhez még három kiegészítő szelvény lesz csatolva, amelyekre 1931. November 1-én, 1932. Május és November 1-én jár még külön kamat évi 1%-os alapon.

5½%-os Győzelmi Kötvények amelyek 1931. November 1-én esedékesek. Ezen kötvények tulajdonosainak joga van befektetéseiket kicserélni 1958. November 1-én lejáratú kötvényekre évi 4½%-os kamatozás mellett, mely kamat félevenként fizetődik 1931. Május 1-étől kezdve. Ezenfelül ezen kötvényekhez még csatolva lesz hét kiegészítő szelvény amelyekre 1931. November 1-én, 1932, 1933, 1934. Május és November 1-én jár további kamat évi 1%-os alapon.

Átcserélési kötvényeket a fentebbi feltételek mellett 250,000,000 dollárig fogadjunk el. A pénzügyminiszter azonban fenntartja magának azon jogát hogy belátása szerint a fenti összeg nagyságát csökkentse vagy felemelje.

Aláírást elfogad és nyugtákat kiad bármilyen bejegyzett Kanadai Bank bármelyik fiokja Kanadában vagy bármelyik elismert kanadai értékpapír vagy tőzsde bizományos, akitől beszeresethető a szükséges kérvény űrlapok és a hivatalos tájékoztató másolatok amelyek a kölcsön összes részleteit tartalmazzák. Kérvények csakis azok az űrlapokon érvényesek amelyeket a King's Printer (állami nyomda) nyomtatott.

A fentebbi jegyzési ívei 1931. Május 11-én lesznek megnyitva és 1931. Május 22-én zárulnak, vagy előbb, a pénzügyminiszter belátása szerint.

DEPARTMENT OF FINANCE,
Ottawa, 11th May, 1931.

KANADAI SZOLGÁLAT

HAMBURG és HALIFAX között
Rendes hajóútvonal a Hamburg Amerika Vonal népszerű hajóin: ST. LOUIS, MILWAUKEE, CLEVELAND
Váltsa meg rokonai részére a jegyet előre, mert így a beutazás sokkal gyorsabban történik.

GYORS-HAJÓJÁRAT
NEW YORK és HAMBURG között
Hajóindulás hetenkint
Pénzküldésel rendszerünk GYORS, OLCSÓ és BIZTOS.
Forduljon felvilágosításért a helyi ügynökség vagy

HAMBURG-AMERICAN LINE
274 MAIN STREET, WINNIPEG, MAN.

"HAZADNAK
RENDÜLETLENÜL
LEGY HIVE, OH MAGYARI!"

MAGYARORSZÁGI HIREK

"CSONKAMAGYARORSZAG
NEM ORSZAG, EGESZ
MAGYARORSZAG
MENNYSORZAGI!"

A KANADAI MAGYAR UJSAG
BUDAPESTI SZERKESZTÖSÉGÉNEK JELENTÉSEI
BUDAPESTI SZERKESZTÖSÉGÜNK CÍME: HEGEDŰS SÁNDOR UCCA 18. IV. 2.

MI UJSÁG A MEGYÉNKBEN?

BEREG MEGYE

Barabásról jelentik, hogy a község lakói a múlt hét kedden hajnali fél 3 órakor erős földalatti morajra riadtak fel. A morajt földlökések követték. A földrengés, amelyet a környéken is éreztek, nem okozott kárt.

FEJÉR MEGYE

Kovács János inotai gazda az építendő Istállója részére fundamentumot ázott az udvaron s ásás közben egy cserépfazékra bukkant, amely telve volt ezüstpénzzel. Megállapították, hogy 600 darab ezüst tallér az ezeréves század évekből származik török, magyar és német eredetű.

HEVES MEGYE

Füzesabony határában a Laskó-patak mentén rendkívül értékes őskori leletekre bukkant szántás közben egy földműves mire megkezdtek az ásásokat. Néhány ezer év előtt a kőkorszakban és a bronzkorszakban a mostani lelet helyén mocsár terülhetett el, amelyben népes telepeken élt az őskor embere. Egy domb tetején napvilágra hozták a bronzkori ember kunyhójának romjait. Tisztán kivethető még most is, hogy az őseink nevével azonos nevet viselő patakot a földbe, ezeket gallyakkal befonta, azt kívül-belül sárral tapasztotta be és így épített magának hajlékot. Felszínre kerültek e kor emberének tűzhelyei is, ott vannak még a leletek között a halsütő tálakon kívül orsók, tűk, csontokból és bronzból továbbá kézimunka maradványai, agancskapok. Sok őskori cserép és bronztárgyakra akadnak. Ezen a környéken már számos őskori leletet hoztak napvilágra. A régi lelőhelytől mintegy 100 méternyire 80 centiméter magas és 30 centiméter széles kőedényre bukkantak, amely bizonyára buzatárolásra szolgált az őskor emberének. Az értékes lelet 4-5000 éve állott a földben.

KOMAROM ÉS ESZTERGOM MEGYE

A hajdan virágzó esztergomi tímár-céh utolsó tagja, Tóth Mihály tímármester 84 éves korában elhunyt. Temetése nagy részvét mellett ment végbe. Koporsójára adatették elszárgult vándorlevelét is.

ZEMPLÉN MEGYE

Szerencset és környékét hosszabb idő óta veszedelmes betörőbanda tartotta izgalomban, amelynek tagjait, bár vezérüket a csendőrség ismerte, nem sikerült kézrekeríteni, mert erdőkben, nádasokban bujkálva, sikerült egérszerűen találniuk. Most végre sikerült a főkolompost Arvai Istvánt elfogni.

TIZ ÉV — EGY VEZÉR ALATT

Bethlen István tíz esztendővel ezelőtt került az Óhaza élére. Igazán nemes elhatározás-ként nem engedte országos ünnep keretében dícsőíteni érdemeit és visszahúzódott a hajbókolásoktól, csupán az egységes párt ülésén jelent meg. Bethlen pártja disztribúciót adott ki, amely nem annyira külsőségek miatt érdekes, hiszen a nyomása és a kiállítása talán még kiforgatható volt is, de az adatok halmozása igazán érdekes, szinte minden sora maga a történelem. Ezt a könyvet adták át Bethlen Istvánnak, ezekből az adatokból, mint apró mozaik-darabokból lehet összeállítani a letűnt időszak igaz és imponáló képét.

1867 óta csak másodsorú fordult elő ilyen érdekes esemény. Tisza Kálmán dirigált több mint tíz esztendőig. Bethlen István most a másodikat. Előtte tíz év alatt éppen tíz alkotmányos miniszterelnök működött, még pedig Khuen Hédéváry Károly, Lukács László, Tisza István, Esterházy Mór, Wekerle Sándor, Károlyi Mihály, Friedrich István, Huszár Károly, Szmónyi-Sedman Sándor és Teleky Pál. Ma Bethlen István egész Európában a legöregebb miniszterelnök.

Olyan időkben élünk, amikor hónapok alatt szinte évszázadok suhannak tova, amikor nemcsak kormányok, hanem korszakok váltják fel egymást. Magyarország tehát külsőleg is kifejezi azt, hogy szilárd alapon áll, amikor a miniszter-

nök személyében nem történik változás. Legjobban Irország kormányelnöke közelíti meg. Cosgrave, ugyanis Collins meggyilkolása után került a miniszterelnöki székbe 1922-ben és azóta két ízben választották meg újból. Legutóbb azonban csak hat főnyi szótöbbséggel, míg Bethlen István pártja ezúttal szemben állandóan gyarapodott. Az első nemzetgyűlésen 208 képviselő közül 91 képviselő tartozott a pártjához, taktikáján kellett a keresztény párttal, hogy a többséget megszerezze. A második nemzetgyűlésen 167 kormánypárti képviselővel szemben már csak 78 ellenzéki volt, viszont a harmadik országgyűlés 208 kormánypárti képviselővel szemben csupán 37 ellenzéki képviselő van.

Mussolini még képviselő sem volt akkor, amikor Bethlen már a miniszterelnöki székben ült. Törökországban még a szultán uralkodott, amikor Bethlen a bársonyszékét elfoglalta. Angliában, a parlamentarizmus hazájában azóta hatodik kormány működik. Jugoszláviában és Görögországban a huszadik, Franciaországban a tizenharmadik Ausztráliában és Romániában a tizenegyedik, Csehszlovákiában a kilencedik.

Bethlen István különben a huszontötödik alkotmányos miniszterelnöke Magyarországnak. Eddig tulajdonképpen két Bethlen-kormány volt, ugyan-

csak kétszer mondott le a miniszterelnök és vetette alá magát választásnak. Először az októberi királylátogatás után, másodsorú pedig 1922-ben az általános választások után alakította kormányát.

A Bethlen-kormány mostani tagjai közül rangban legidősebb Klebelsberg Kunó kultuszminiszter, aki 1921 december óta tagja a kabinetnek, azután Bud János és Mayer János következik. Bethlen Istvánnak 29 miniszterháza volt. Ezek közül három már nem élnek. Vass József, Nagyatádi Szabó István és Hegyeshalmi Lajos haltak meg. Vass József kilenc esztendő és öt napot töltött a Bethlen-kormányban. Walkó Lajos nyolc esztendő miniszterség után vált ki a kormányból, Csáky Károly pedig hat és egy negyed évig volt miniszter.

Amikor Bethlen István lett a miniszterelnök, igazán minden forrongott, azt ígérte, hogy a jogrendet fogja helyre állítani és megvédi akár a jobbról, akár a balról eredő támadások ellen és elfojt minden akcióit, ami akár a felekezeti béke, akár a társadalmi rend ellen irányul. Ezt az ígérte: be is váltotta.

A miniszterelnök különben 385-ször szólalt fel és az országgyűlés naplójában beszéde 1173 hasábot tesznek ki. Terjedelmére nézve leghosszabb a hágal és párisi egyezmények beütközéséről mondott beszéde, amely a naplónak 30 hasábját foglalja le. Körülbelül ugyanilyen terjedelmű a franhamis-tási ügyben tartott felszólalása. Leghosszabb beszéde két óra és 25 percig tartott. Hetven interpellációra adott eddig választ. A gyorsírók még feljegyezték azt is, hogy nem gyors szónok, perenként ritkán mond 250 szótagnál többet.

Bethlen István külföldön is sokat képviselte a magyar nemzetet. Idehaza hat nagy országos körútnak 37 városban s községeiben járt, 24 ízben ment külföldre, összesen 78.301 km-t tett meg, tehát ugyanezzel a fáradsággal két ízben körüljárhatta volna a világot. 355 napot, tehát közel egy esztendő töltött külföldön hivatalos uton.

Meg is van utazásának az eredménye: Magyarország legnagyobb kedvezményes alapon kereskedelmi szerződést kötött eddig Svédországgal, Dániával és Izlanddal, Svájcjal, Bulgáriával, Ausztriával, Észt-, Lettországgal, Romániával, Jugoszláviával, Norvégával, Belgiummal, Hollandiával, Danziggal, Lengyel-, Görög-, Spanyol-, Finn-, Franciaországgal, Nagybritanniával, Török-, Csehszlovákiával, Albániával, Litvánival, Portugáliával, Perzsiával, az Egyesült Államokkal, Egyiptommal és Japánnal.

Nagyon sok jelentenek ezek a száraz felsorolások. Amikor Bethlen miniszterelnök lett igazán magunkra voltunk büszkék, ma pedig a legjobban állunk a barátságos összeköttetésben van a megcsontított hazán. Ezeket az adatokat volt érdemes kivenni az emlékiratból, ezek mutatják, hogy Magyarország kiállta a viharokat. Hosszú 15 óta állandó kormány van és elfoglalta a helyét a nap alatt.

Séta a könyvek új birodalmában

A budapesti lapok kisebb és nagyobb cikkeiben emlékeztek meg arról, hogy a fővárosi könyvtár a Wenckheim palotába költözött. Kevesen tudják azt, hogy Budapest új büszkesége nem született volna meg Amerika nélkül. Ennek a története nagyon érdekes és még a Kossuth zárandoklat idejére nyúlik vissza.

A Wenckheim palotát 1919-ben lefoglalták a kommunisták és a munka muzeumát akarták ott berendezni. Majd az oláhok sokat pusztítottak, romboltak s végül is a Wenckheim palotát eladásra kínálták. Magános ember nem igen vásárolhatta meg, mert a palota fenntartása rengeteg összeget igényel. Ekkor kínálták fel a gyönyörű épületet, amely eredetileg 4 és félmillió arany koronába került — Budapest városának. A pártvezérek nem nagyon mertek tárgyalni a dolgról, a lapok a legélesebben ostromolták a főváros vezetését és azt hangoztatták, hogy nagy nyomorukban nem lehet palotát vásárolni.

A főváros kis küldöttsége évekkel ezelőtt sorra látogatta az amerikai nagy városokat. Washingtonban megmutatták a "Library"-t. A hihetetlen pompás és fény valósággal elképráztatta a polgármestert s a pártvezéreket. Amerika a legszebb palotákat a könyveknek emelte. A könyvtárgazgató sorra mutogatt mindent. Végig járunk a raktárakat is és nem tudunk betelni a sok látnivalóval. Liber alpolgármester, akkor még tanácsnok volt és szófgalmasan jegyeztetett. Amikor kiléptünk a Library kapuján az alpolgármester megszólalt:

— A Wenckheim palotát feltétlenül meg kell venni és a fővárosi könyvtárat ott kell berendezni. Nincs annyi pénzünk, hogy a könyveknek megfelelő otthont létesítsünk, ellenben a gyönyörű palotában nagyszerű helyük lesz. A mostani tapasztalatok alapján olyan könyvtárat tudunk berendezni, hogy annak csodájára fogunk járni. — Az alpolgármester szeme a lelkesedéstől fénylött, senki sem volt, aki ellenezte volna a gyönyörű tervet. Nemsokára már úgy beszélgettünk a dolgról, mintha készen is volna.

Azóta évek teltek el és a könyvtár végre most átadták rendeltetésének. Semmiestre sem olyan hatalmas, mint az amerikai városok nyilvános könyvtárai, de művészi szépségben feltétlenül vetekszik velük. A feljárt gyönyörű márvány, a két kandellábert Fadrusz János művésze álmodta meg, a falon Lotz Károly falfestményei a reprezentációs helyiségek aranytől, márványtól dúsak, a tülkrök hosszu sora megszásszozozza, megezerszerzi a szép ségeket.

Két olyan gyönyörű teremben, ahol azelőtt csak fejedelmek járhattak, hódolhat a közönség olvasási szenvedélyének. Maga a könyvtár egészen külön van választva, egy kis nyílással adják ki a könyveket. A szekrények stílusban alkalmazkodnak a barokkhoz. Nagyon érdekes, hogy az amerikai rendszerű kartoték nyilvántartó mliképpen olvasztották be a barokkba. A fehér lapokra ba-

rokk círadákat rajzoltak és a művészi hatás tökéletes.

Liber alpolgármester boldogan mutatott meg minden szépséget. Bevezette a társaságot a ritkaságok gyűjteményébe. Ott vannak a legrégebbi könyvek, amelyek Magyarországról, speciálisan Budapestről szólnak. Külön tereben a magyar szépirodalmi könyvek első kiadásai, aztán a keleti gyűjtemény, amelyet a világhírű magyar tudósok szedtek össze. Van arany-terem, ezüst-terem. Szegény Magyarországnak talán sok is volna ez a fény és pompa.

— Bizony nincs annyi könyvünk, mint Amerikának — szóhajtotta az alpolgármester.

— Több mint 420.000 köny-

ve van a fővárosi könyvtárnak — válaszolt Enyvváry igazgató — Egy könyvtárnak nem is az a fontos, hogy sok könyve legyen, hanem az, hogy a könyvtár éljen. Itt meg lehet találni minden könyvet, amire bárki-nek szüksége van. Még 50 esztendőig lehet pótolni ezekben a helyiségekben a könyvtár szükségletét.

Eddig dugdostuk a fővárosi könyvtárat az idegenek elől — fejezte be a beszélgetést Liber alpolgármester — ezennel azonban minden külföldi vendéget először ide hozunk. A magyar kultúra büszke hajléka ez a palota és boldog lehet mindenki, aki hozzájárult valami kevéssel is ennek a gyönyörű intézménynek megvalósításához.

—zs—

Hétről-hétre

Bethlen István miniszterelnököt meglepően részletesen részletezte az egységspárt. Dacára annak, hogy valóságos trópusi zápor verdeste a pesti utcákat, annyian jelentek meg az Eszterházy uccai párhelyiségben, hogy erre a párt fenállása óta nem volt példa. Szentés város és Mezőkövesd küldöttsége adta át a miniszterelnöknek a diszpolgári oklevelet és a miniszterelnök az üdvözlésekre azal választott, hogy gondoskodni fog az Alföld problémáinak megoldásáról.

Pesthy Pál pártelnök üdvözlésére a miniszterelnök nagyobb beszédet mondott. A vacsorán Kenéz Béla köszöntötte a miniszterelnököt, aki azután kifejtette, hogy Európa új gazdasági és politikai átalakulás előestéjén áll. Kijelölte Magyarország helyét az új Európában, majd négy igazságban foglalta össze azt, aminek szerinte minden magyar ember életcéljának kell lennie. Igazságok kell adni az igazságtalanul meggyőzöttnek, egyenlőséget az egyenlőtlenségbe taszítottaknak egyenlőséget az akaratuk ellenére erőszakkal elszakítottaknak és megélhetést mindenkinek a nap alatt. A magyar nemzet ismeri kötelességét önmagával, Európával és a világgal szemben.

Azt nem tilthatta meg a miniszterelnök, hogy a világ minden részéből ne üdvözöljék. Rothermere Lord megleghangú táviratban üdvözölte a miniszterelnököt és a világ lapjai méltatták ezt a ritka jubileumot, hogy Magyarország miniszterelnöke immár tíz esztendő óta vezeti az országot.

A képviselőházban beterveztették az 1931-1932 évi költségvetést. Részletesen tárgyalták az iparfejlesztési javaslatot. Gaal Gaston hevesen támadta a kormány gazdasági politikáját, mire Bud János kereskedelmi miniszter a gazdasági élet szabadabb levegőjéről beszélt. Nem mi szabjuk meg a világgazdaság irányát, a külföldi államokban a szociáldemokraták ma már nem a marxizmust, hanem a nemzeti érdekeket képviselik. A munkanélküliség elleni biztosítás lehelye-

sebb formája a munkanélküli teremtése. Bejelentette a miniszterelnök, hogy azokat az adókat mindenütt el akarja engedni, amelyek révén az ország érdekét elő lehet mozdítani.

A kormányzó felszólalt az országos mérnök-kongresszuson, amelyet a Műegyetemen rendeztek. A szakemberek tanácskozásainak fontosságát emelte, hogy Horthy Miklós kormányzó az alföldi problémát tette szóvá. Ebben a kérdésben szakemberek ellentétes felfogásuk van. Minden jó magyarnak azonban hozzá kell járulnia ahhoz, hogy az Alföld ültözésének problémáját ideálisan megoldhassák, mert ettől függ jövőre az ország jövője.

Amerikai vendége is van Budapestnek. Gyenge Anna világ-hírű magyar énekesnő megérkezett Budapestre. A külföldön Anne Roselle néven ismert művésznőt a magyar fővárosban a legnagyobb szeretettel fogadták.

Négy bányász megölt, egyet megsebesített a talajcsuszamlás a pilisszentiványi szénbányában. A Hungária bánya tárnájában történt a rettenetes szerencsétlenség. A négy áldozat közül három nőtlen. Jellinek Lajos bányász azelőtt azonban három kis gyermeke maradt árva. A szerencsétlen bányászok hat részvételt temették el.

A Gubacsi uti postarablókat a törvényszék elítélte. Mírák és Namecsnik 5-5 esztendő és Dávid 4 esztendő börtönbüntetést kapott.

NEW YORKBÓL EURÓPÁBA
5 NAP A TENGEREN
CHERBOURGON AT
6 NAP BREMAN AT
a világ két leggyorsabb hajóján:

BREMEN ÉS EUROPA
HÉT NAPON BELÜL MAGYARORSZÁGBA ÉR
Vagy utazék a népszerű
COLUMBUS
expresszáján. — Ugyancsak rendszeres heti járatok
a híres Lloyd kabin-hajókkal
Felvilágosításért forduljon a helyi
ügynökhöz vagy
NORTH GERMAN LLOYD
654 Main Street WINNIPEG, MAN.

MOLNAR GYULA
MAGYAR ÉTTERME, SZALODAJA ÉS BILLIARD TERME
700 Main St. Telefon 25 187 WINNIPEG, Man.

MAGYAR
BILLIARD-HALL
MONTREALBAN
1008 St. Lawrence Blvd.
SZIVES PARTFOGAS KER
VARGA JÁNOS

MACDONALD'S
Fine Cut
Aki maga sodorja cigarettáját
— az jobb dohányt nem talál

Minden csomag dohányban
ZIG-ZAG
Cigaretta Papir ingyen

GYŪJTSE A KÉPES KÁRTYÁKAT!

15¢

ZIG-ZAG

Kanadai Magyar Újság

Entered as Second Class Matter, Post Office, Ottawa, Ont. Canada.
Published by the Canadian Hungarian News Co. Ltd.
375 Margrave St. WINNIPEG, Man. Canada. Telefon: 23747.
Szerkesztő: **BACSKAI P. BELA** Editor
Nagyobb hirdetések árát kivételével azonnal kéri a kiadóhivatalt.
Rates on advertisement contracts furnished on request.

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Kanadában 1 évre \$3.00. Félévre \$1.50 KIHÍRÍT \$4.00
Subscription in Canada 1 year \$3.00 half year \$1.50
To foreign countries 1 year \$4.00

Apróhirdetések előre fizetendők

Legnagyobb hirdetés 50 cent. Három-
napi hirdetés \$1.50. Kisebbségben
Szűkebb vagy hosszabban a kiadóhivataltól
kérjék meg.

"TINLING" RANTOTT CSIKE VA-
CSORA. Magyarosan készített hideg
és meleg étel, jégbeütött inniva-
lok. 12 mérföldre a winnipeg North
Main végállomástól a Selkirk villa-
mossal. Tán minden este látogasson
el hozzánk és érezze magát otthon.
Telefon 187 ring 15. Mrs. Tinling,
Selkirk. 21-3

ELADÓ FARM 22 akor mindenféle
gyümölcs és kertészeti megfelelő
föld. Ez a föld az én és többézer
detritói nyaraló szomszédságában van.
Nagyon forgalmas hely, bentölt út
és villamos megálló mellett, villány
és városi víz-vezeték. Ez a föld
elegetten volna két vagy három csalá-
láknak is. Ár \$500 dollár, 3000 dol-
lár készpénz, a többi hosszabb idő a-
latt törlesztendő. Meglátott levelezés:
Joe Horváth R.R. No. 3 Amherst-
burg, Ont. 20-3

LEVELÉS DOHÁNY. Amherstburg
köznyelvi és a gyökér az egyedül ma-
gyar dohánytermelő, három év óta is-
mert dohányzással és mindig alaco-
nyabb árértéket árul adhatok, min-
den más áruval, aki mint viszont-
eláruló foglalkozik a dohánykeres-
kedéssel. Vigyázzon nehasznált kereset
közé, hogy kinek és miért küldi.
Jelenlegi áram: Ontarióban 10 font \$2.00,
15 font \$3.45. Joe Horváth R.R. No.
3. Amherstburg, Ont. 20-3

35 EVES, józan gondolkodású nőlen
ember vagyok, munkám állandó. Sze-
retnék 25-35 év közötti tisztességes
hadjand, vagy független magányos
övegyasszonnyal házasság céljából
megismerkedni. Leveleket "Edes Ott
bon" jellegre a kiadóhivatalt továbbít.
20-1

SAKKEPZETT KÖMÜVES, aki csak
ládával együtt már tíz hónapja tel-
jesen munka nélkül tartózkodik Win-
nipegben, ezáltal kéri 33 éves kömü-
vessége alatt vele együtt dolgozó és
jelenleg Kanadában tartózkodó me-
zőgazdasági ismerőst, hogy legyen
nék bármilyen szakmabeli munkaal-
kalomról értesített. Címe: Turcsói
Bela, 268 Selkirk Ave. Winnipeg,
Man. 21-2

PEAK IMRE

Másnap elmentünk Reménnyel a várhoz (polgármester) és kértem, hogy helyezze el... Beszédemet végighallgatta és aztán csak flegmán azt mondta, hogy menjek a polisz műdühöz (főkapitány). Amikor elmondtam a polisz műdühnek, hogy a váll öhozá küldött, jót nevetett és mondá: "En nem rendelkezem lovak és istállók felett, nekem csak fogdám vannak, de azok is telve "lakókkal" s így még nekem sem tudék helyet adni, nemhogy a lovaknak."

Küldött vissza a várhoz, mert "aszongya", hogy lerázson a nyakáról... Persze nem mentem vissza, hanem újra kezdtem a hajszát istálló után. Találtam is egy helyet, amiért a török atyafi 5 fontot kért egy éjszakára. Reggel Reményt kivetttem az-istállónak csufolt oduból és odanyomtam az atyafinak 60 piaszt, amit morogva ugyan, de zsebre tett. Igaz, hogy amikor kiléptem az udvarából, nem mondta, hogy güle-güle (járnál róssákon) hanem bizonyára ezt morgogta fogai között köper gyaur (híttelen kutya)...

Gondoltam, ha már itt vagyok a törökök szent városában, hát szétnevezek egy kisse. A tegnapi csuf fergetegnek nyom sem maradt, verőfényesen sütött a nap a szász meg szász meg cet ég felé meredező minarete között. Valóban élvezet volt sétálni az ódi Bizánc sikátorában, melyek oly sokat tudnának mesélni a régmúlt időről. Hiszen meg a neve is ki tudja hány-szor változott ennek a hányatott életű városnak. Ma Sztambulnak hívják a törökök, bárha egy időben Der-i Szadet volt a hivatalos neve, míg a nyugati nemzetek a görög Nagy Konstantin után "Konstantin-o-polisz"-nak, azaz Konstantin városának hívták.

MAGYAR POLGÁRMESTERT VÁLASZTOTTAK ÉPERJESÉN

Az elszakított Sáros megye székhelyének, Éperjes városának képviselőtestülete a megválasztott polgármesteri székre abszolút szótöbbséggel a magyar keresztényszocialistapárti Rovó Gyulát választotta meg. Az eredmény kihirdetését egy közgyűlés, mint a karzati közösség nagy örömmel fogadta.

SZARKA JÓZSEF

üzletében magyar pipa és cigarettadohány, papír kapható.

A Kanadai Magyar Újság ügyneke előfizetéseket, hirdetések, keresztetéseket felvevő a lapszáma.

MAGYAR OTTHON SZALLODA
406-4 Ave. South
Lakás: 609-13 Str.
LETHBRIDGE, ALTA.

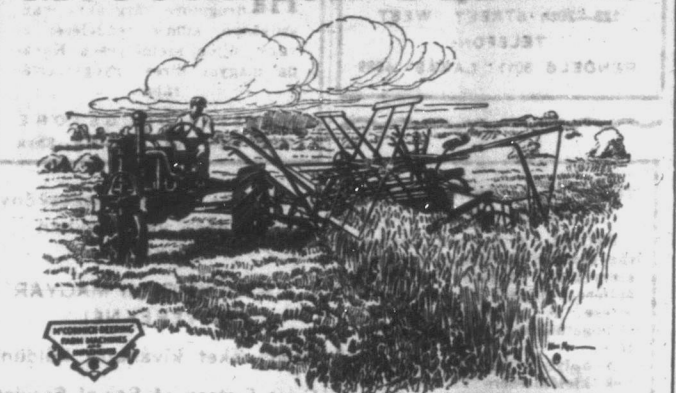
Gyomorbajban szenvedők részére itt a gyors enyhülés

Bánulatos hogy milyen gyorsan szűnt meg Nuga Tone az emésztési zavarokat, a hányást, a gyomor és belekben való gásképződést, a gyakori fejtájt, az álmatlanságot és hányást, melyet a székrekedés elaprasztó hatás okoz. Nuga Tone a legjobb gyógy szereket tartalmazza, melyek a szervezetet megtisztítják a mérgező anyagoktól, amit székrekedés a szervezetben okoz, új erőt ad a beleknek és segíti a gyomrot, hogy könnyen megemésztse az ételt.

Nuga Tone már néhány napi használat után bámulatos javulást idéz elő az étvágyban, a gyomor és belek rendetlen működése megszűnik, a vesé és hólyagbántalmak enyhülnek, az alvász nyugodtabb és frissítőbb lesz s megjavul az általános közérzet.

Ha az Ön étvágya rossz és a gyomra nem emészt rendszeren, szedjen Nuga Tone-t és szabaduljon meg a rossz érzés előidézőjétől. Nuga Tone mindenütt kapható, ahol orvosságot árulnak, s ha nem volna ráktárolás s kereskedőnél ahol Ön vásárolni szokott kérje, hogy rendelje meg a részére a nagyban árusított.

McCORMICK-DEERING

meggyorsítja a gabona betakarítását

McCormick-Deering 10 lábás aratókötőgépek traktorvontással 30-40 akor területet tudják learatni — tehát megkétszerezi a 8 lábás lóvontatú aratókötőgépek napi teljesítményét. A 10 lábás McCormick-Deering "binder" meghajtását a 10-20, 15-30 lóerős avagy a Farmall traktor motorjától kapja és ennek folytán nem az aratókötő nagykerekétől függ a végzett munka. A traktor-binder olyan körülmények között is kiváló munkát végez, amikor a lóvontatú aratókötőgépek nem tud megbirkózni a gabonával.

McCormick-Deering gépekkel jó szénát készíthet

A McCormick-Deering szénakaszáló és gyűjtő gépek az egész világon ismerik megbízhatóságuk révén. Az évtizedes tapasztalatok alapján épített McCormick-Deering ló- és traktorvontatásra berendezett haszálógépek, gyűjtőgépek, önműködő fogszűrtők, petrencézók és kaszáló-berendezések mindenütt újabb barátságos szerzetek a McCormick-Deering névnek.

A legkisebb McCormick-Deering ügynök szívesen bemutatja Önnek a legújabb McCormick-Deering gyártott arató és szénázó gépeket.

INTERNATIONAL HARVESTER COMPANY OF CANADA LTD.
HAMILTON CANADA
Western Branches: Brandon, Winnipeg, Man. Calgary, Edmonton, Lethbridge
Alta, Weyburn, N. Battleford Regina, Saskatoon, Swift Current, Yorkton Sask
1831 * A McCormick gabonavágó százéves évfordulója * 1931

FELHÍVÁS

Felkérem az alant felsoroltakat, hogy saját érdekében a jelenlegi címeiket az alulírott főkonzulátussal mielőbb közöljék:

Kron Pinkasz Zempléngárd Torontó, Fay Jakab Gyöngy Hamilton, Kett János és neje Baja Montreal, Farkas Emilné Cellofőnök, Montreal, Salmon Laura Tiszakered Montreal Eckert Ambrus Herend Montreal, Bakosi Ferenc, Ibrány Montreal, Kleb János Keszthely Montreal Meng János és Henrik Kalaza Niagara Falls, Paul József Igal Kitchener, Molnár Imre és Glazella Kispest, Bartha István Felémét, Niagara Falls, H. Tatár József Csevegő Sarnia, Gatti József Baja, Kitchener, Hauszknécht János Szekszárd Niagara Falls Nagy Ferenc Putnok Windor, Bodnár Sándor Nyírbátor Toronto, Bazzál Mihály Orosháza Toronto, Kolesák Józsefné Igal Montreal, Weisz András Nagyborzsony Kenora, Tóth András Nagyikta, Montreal Springman Ferenc Városlőd Toronto, Mahr Nándor Nagyesztergár Montreal, Gergely Mihály Buj Windor, Augustus Béla Kaposvár Montreal, Gyuró Ambrus Tiszafüred Toronto, Gyuró István Sajószentpéter Montreal Hez Jakab és Gábor Murga Niagara Falls, Horváth Sándorné Nagygyimót Weland, Rádi Ferenc Palánk Montreal, Stiban József Mezőberény Montreal, H. Tallárom Mihály Sátorajuhelyi Toronto, Schatzer Agoston Moson Montreal, Rátz Vince Caledonia. 20-2

Montreáli m. kir. főkonzulátus
909 Castle Bldg.
MONTREAL, Que.

KONZULI KERESZTÉS

Felkérem az alant felsoroltakat, hogy saját érdekében mielőbb közöljék címeiket az alulírott m. kir. konzulátussal.

Girinyi Bálint régi címe 832 Fifth Ave. West Calgary, Alta. Szabó Ferenc Galvács. Kiosócki Ferenc Sajólad. Rádi Ferenc régi címe 777 Pendek St. E. Vancouver B.C. Breznayák Mihály Felsővádas. Sirkó István Bern. Agoston Gusztáv Kisvárdá Köles Károly régi címe 6 H.Co. Seven Sisters Falls Man. Pócsa István régi címe 101-9th St. N. Calgary, Alta. Fenő István Tamási. Horváth János Bodrogzadány. Horváth István régi címe 1925-ben Coleman Alta. Szabadkózy József régi címe 812 1st St. E. Calgary Alta. Tóth István Lád besenyő. Szak Pál régi címe Empire Hotel Estevan, Sask. 20-2

Magyar Királyi Konzulátus
Royal Hungarian Consulate
625 Royal Bank of Canada Building
WINNIPEG, Man.

A LETHBRIDGEI VONÓS ZENEKAR

ezuton ajánkozok vidéki mulatságokra. Játsszunk magyar és angol darabokat. Prímás Bili István, cimbalmos Bíró János, kontrás Walentin Bálint, nagybőgős a Régi. Cimünk. Magyar Otthon 406-4 Ave. South LETHBRIDGE, Alta.

LUKACS LAJOS

TELEPÍTÉSI IRODÁJA
10617-97th St. Phone 21 256
EDMONTON, ALBERTA,

Pénzküldést legutóbbabb díjazás mellett gyorsan eszközöl. Kérjen árajegyzéket. Alberta legjobb felkeltő farmjai nálam kaphatók. Hájójegyek részletezése is. Beutazási engedélyt beszeres családja részére. A Kanadai Magyar Újság képviselője; előfizetéseket és hirdetések felvevő, címváltozásokat eszközöl.

Star Meat Market

315 Logan Ave. WINNIPEG.
TRINÁCZ BÁLINT tulajdonos.

ALEX'S MEAT MARKET
Magyar hentes üzlet
642 Logan Ave. Winnipeg, Man. (a Market Street kitérőben, az a lamint 400 King St és Dufferin Ave. sarkán.)
Raktáron tart friss sertés, marhahúst, óhazai minőségű húsbőröket, füstölt szalonnát, adhat, zait, tojást, édes nemz paprikát. Nagyobb rendeléseket házhoz, vidéketek Manitoba területére utánvéttel (C.O.D.) szállítok. Szives partfogást kér.
ZEMNICKZY ELEK telefonos

TELEPÜLÉSRE

most van a legjobb alkalm. Magyar lakta vidéken kaphat jó földterület nagyon jutányos ár mellett és kedvező fizetési feltételekkel. Telepedjen le, hozza ki a családját és legyen a magya ura.

KÖZJEGYZŐI IRATOK-CSALÁDOK KIHÖZATALA-PÉNZKÜLDÉS

Minden ügyével forduljon a legregibb, 35 éve fennálló magyar irattárs.
KONYHA FERENC, közjegyző
YORKTON, Sask. 52 West Broadway

HA

CSALÁDJÁ vagy ROKONA részére Bevándorlást vagy délyt akar beszeresni, HAJÓJEGYET akar venni, vagy FENYIT akar küldeni SZEMÉLYESEN, VAGY LEVÉLELEGG FORDULJON
NEMEDY-GYULA RAYMOND, Alberta, P. O. BOX: 288.
MAGYAR TELEPÍTŐ IRODAHOZ.

HAJÓJEGYEKET CSALÁDOKNAK VAGY 18 ÉVEEN ALULI

GYERMEKEKNEK IGEN KEDVEZŐ RESZLETIZETÉS
FELTÉTELEK MELLETT AD

a Canadian Immigration & Colonization Company
1456 City Hall Ave. MONTREAL, P.Q.
IMAGYAR LEVELEZÉS!

ALEX. A. KELEN

1456 CITY HALL AVENUE - - MONTREAL

PÉNZKÜLDÉSEK - HAJÓJEGYEK

BEVÁNDORLÁSOK

KÖZJEGYZŐI IRODA

Pénzküldésnél sorolásban vesz részt egész éven át!

LÓHATON A VILÁG KÖRÜL

A város lakossága ma megüti az egymillió lelket. Ezek közül azonban csak 400 ezer a mohamedán, azaz "igazhívő". Ezek mellett a görögök, örmények, zsidók vannak még nagyobb számban. Maga a város valóban a Kelet egyik legjellegzetesebb pontja, amennyiben itt találkozik a régi, letűnt korok ezernyi hagyománya a modern életnek ide eljutó utolsó fény sugarával. Legtöbben azonban még mindig éppen olyan primitív életet folytatnak, mint ennekelőtte ezer esztendővel, amikor a monda szerint a tömszi testalkatú kis Botond vezér megjelent magyar portyázóival a város kapu előtt s amikor a városég nyugolóni kezdett alacsony termete miatt, egyetlen buzogány-ütéssel olyan rést vágott a páncélkapun, hogy azon besétálhatt az egész serege...

MAGYAROK A VÁRFALAK ALATT

A történelem feljegyzései szerint a várost Krisztus születése előtt 658-ban alapították megarai telepesek. Később a perzsák és a spártaiak vetélkedtek a város birtokáért. Alig ülte meg fennállásának háromszázadik évfordulóját, amikor a görögök tízezer harcossal jelentek meg a várfalak alatt, hogy a hadviselési és kereskedelmi szempontból egyaránt fontos felkeltő gócpontot a maguk számára biztosítsák. Bizánc lakói azonban hősiessé ellenállottak, sőt évek múltán is sikerrel verték vissza a macedónok támadásait.
Fordulópontot alkotott azonban Bizánc történetében, amikor az ellenfelein győzedelmeskedő Konstantin császár Ró-

DITTON A.

Winnipegben 229
Austin St alatt valódi ÓHAZAI műközőrűs műhelyt nyitott és a legfontosabb munkákat jutányos áron vállalja, garanciával.
Borotva ... 50c.
Hajnyírógép. 75c.
Ollók ... 25-35c

A magyarok találkozó helye EDMONTONBANI

EMPIRE HOTEL

10246 96th St. Telefon 25075
Jutányos árak, pontos kiszolgálás, csengőszolgálat minden-egyed szobában!

Tőzsde

Az e heti winnipeg helybeni záró árak a következők:
BUZA —
No 1 \$0.60% No 2 \$0.57% No 3 \$0.52% No 4 \$0.49% No 5 \$0.44%
ZAB —
No 3 C W 29% No 3 C W 28
ÁRPA —
No 2 C W 25% No 3 C W 22%
LEN —
No 1 N C W \$1.06% No 2 C W \$1.02% No 3 C W \$0.91%
ROZS —
No 1 6s 2 CW 34% No 3 CW 31%

ÁLLATÁRAK

GÖBÖLY	
Jó	4.75 — 5.50
Közepes	4.00 — 4.50
Szilány	3.00 — 3.50
VAGÓ MARHA	
Jó	4.75 — 5.50
Közepes	4.25 — 4.80
BIKA	
Jó	3.25 — 3.80
Szilány	1.75 — 2.00
OKOR	
Jó	3.75 — 4.50
Szilány	3.00 — 3.50
BORJU	
Jó	5.00 — 5.50
Közepes	3.00 — 3.50
SERTÉS	
Válogott	7.50 — 7.80
Nehéz	6.50 — 6.80
Könnyű	7.50 — 8.00
No. 1 kocsa	5.00 — 5.50
No. 2 kocsa	3.00 — 3.50
SARANY	
Jó	7.50 — 8.00
Szilány	5.00 — 5.50
BINKA	
Jó	3.00 — 3.50
Szilány	2.00 — 2.50